

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ІННОВАЦІЙ**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Електронні методичні вказівки
щодо виконання кваліфікаційної роботи бакалавра
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми «Менеджмент»
спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

**ОДЕСА
ОНУ
2023**

УДК 005:37.091.27:378.22(072)

К315

Укладачі:

Ненно І. М., доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та інновацій;

Кузнєцов Е.А., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та інновацій;

Масленников Є. І., доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та інновацій;

Грінченко Ю. Л., доктор економічних наук, доцент, професор кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування;

Робул Ю. В., доктор економічних наук, доцент, професор кафедри маркетингу та бізнес-адміністрування;

Радченко О. П., доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту та інновацій;

Рецензенти:

Запша Галина Миколаївна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Одеського державного аграрного університету;

Коваленко Олександр Михайлович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри міжнародного менеджменту та інновацій Національного університету «Одеська політехніка»

Рекомендовано Вченою радою економіко-правового факультету ОНУ імені І. І. Мечникова. Протокол № 8 від 24 квітня 2023 р.

К315 Кваліфікаційна робота [Електронний ресурс] : електронні методичні вказівки щодо виконання кваліфікаційної роботи бакалавра для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / укладачі: І. М. Ненно, Е. А. Кузнєцов, Є. І. Масленников, Ю. Л. Грінченко, Ю. В. Робул, О. П. Радченко. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, 2023. 55 с. 9,7 МБ

У методичних вказівках наведено основні положення щодо організації виконання кваліфікаційної роботи бакалавра, вимог до структури, її обсягу та оформлення, рекомендації щодо підготовки до захисту та порядку захисту роботи, а також відповідні приклади. Методичні вказівки призначені для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Менеджмент» спеціальності 073 «Менеджмент» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

УДК 005:37.091.27:378.22(072)

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	4
2. Вибір теми та складання плану кваліфікаційної роботи.....	5
3. Підбір наукових і методичних джерел та інших матеріалів.....	6
4. Структура та план кваліфікаційної роботи.....	7
5. Оформлення кваліфікаційної роботи.....	11
Вимоги щодо оформлення нумерації аркушів.....	11
Вимоги щодо оформлення ілюстративного матеріалу.....	12
Вимоги щодо оформлення таблиць.....	12
Вимоги щодо оформлення формул та рівнянь.....	13
Вимоги щодо оформлення цитування та посилань.....	14
Оформлення списку використаної літератури	16
Оформлення додатків.....	16
6. Перевірка кваліфікаційної роботи на антиплагіат.....	17
7. Рецензування і захист кваліфікаційної роботи.....	19
8. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи.....	20
9. Теми кваліфікаційних робіт для здобуття освітнього ступеню бакалавра менеджменту.....	24
Додатки.....	27
 Перелік документів, який подається до захисту.....	 55

1. Загальні положення

Кваліфікаційна робота є самостійним індивідуальним науковим дослідженням певної, вибраної студентом теми, яка є складовою навчального плану. Написання кваліфікаційної роботи є однією із форм підготовки бакалаврів, що дає можливість студентам систематизувати та поглибити отримані знання, навчитися самостійно використовувати та узагальнювати теоретичні положення, що стосуються вибраної проблеми, розробляти та обґрунтовувати пропозиції щодо їх вирішення.

Відповідно до Положення про організацію навчального процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf> кваліфікаційні роботи є складовою частиною атестації здобувачів та передбачають систематизацію, закріплення, розширення теоретичних та практичних знань із спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових та інших завдань.

Метою написання кваліфікаційної роботи є:

- поглиблення теоретичних знань, здобутих у процесі навчання;
- формування досвіду самостійної роботи з науковою та методичною літературою у галузі управління й адміністрування, нормативно-правовими актами, статистичними даними, звітністю підприємств різних галузей промисловості України;
- напрацювання досвіду самостійного аналізу положень теорії та практичного досвіду у галузі управління й адміністрування;
- оволодіння навичками порівняльного аналізу економічних теорій, доктрин, моделей та положень.

Виконання кваліфікаційної роботи включає такі **етапи**:

- 1) вибір теми;
- 2) ознайомлення з теоретичними та практичними проблемами, які повинні бути висвітлені в роботі;
- 3) підбір наукових літературних і нормативно-правових джерел, статистичного та фактичного матеріалу;
- 4) складання проекту плану кваліфікаційної роботи;
- 5) узгодження плану кваліфікаційної роботи з науковим керівником (окрім студентів заочної форми навчання);
- 6) написання та оформлення кваліфікаційної роботи;
- 7) передача роботи науковому керівнику для перевірки (для студентів заочної форми навчання – здача роботи на кафедру для перевірки та рецензування);
- 8) доопрацювання кваліфікаційної роботи з урахуванням зауважень наукового керівника (окрім студентів заочної форми навчання);
- 9) попереднє оцінювання кваліфікаційної роботи науковим керівником (для студентів заочної форми навчання – рецензентом) та складання висновку щодо роботи;

10) усний захист кваліфікаційної роботи студентом перед атестаційною комісією.

Кожен студент зобов'язаний зареєструвати вибрану тему кваліфікаційної роботи на кафедрі, яка призначає для кожного студента наукового керівника з числа викладачів.

Тематика кваліфікаційних робіт доводиться до відома студентів на початку семестру.

Графік подання та захисту студентами кваліфікаційних робіт розробляє та оголошує кафедра.

На кафедрі організуються консультації для студентів з питань методики написання кваліфікаційних робіт, порядку подання до захисту, процедури захисту тощо. Графік консультацій, подання та захисту кваліфікаційних робіт доводиться до відома студентів на початку семестру.

Студенти з'являються на індивідуальні консультації до наукового керівника самостійно з власної ініціативи або за викликом з кафедри.

2. Вибір теми та складання плану кваліфікаційної роботи

Вибір теми є першим етапом виконання кваліфікаційної роботи. Студентам надається право вибрати одну з тем, що запропоновані кафедрою з дисципліни, з якої виконується кваліфікаційна робота.

Орієнтовна тематика кваліфікаційних робіт розробляється кафедрами та щороку оновлюється. Кафедра рекомендує теми кваліфікаційних робіт з урахуванням наукових проблем, які вирішує, та котрі актуальні для сучасного стану розвитку економічної науки і менеджменту в Україні.

Тематику кваліфікаційних робіт складають відповідні викладачі кафедри менеджменту та інновацій згідно з навчальними планами дисциплін, за якими пишеться кваліфікаційна робота. У тематиці кваліфікаційних робіт обов'язково відображаються питання історії економічної науки та менеджменту і роль сучасних, зокрема вітчизняних, вчень у розвитку даної галузі науки.

За погодженням з кафедрою студент може підготувати кваліфікаційну роботу за темою, що вибрана ним самостійно, якщо вона узгоджується з предметом відповідної навчальної дисципліни.

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути актуальною для відповідної галузі економічної науки та менеджменту, мати практичне значення. При виборі теми рекомендується враховувати власні наукові інтереси, професійну орієнтацію на певний напрям діяльності, наявність достатньої кількості літературних джерел тощо.

Для закріплення теми студент подає заяву на ім'я завідувача кафедри менеджменту та інновацій за встановленим зразком з проханням затвердити тему кваліфікаційної роботи та призначити наукового керівника.

Студенти вибирають теми кваліфікаційних робіт і подають заяву на кафедру протягом 15 днів з моменту оголошення тематики. Кафедра затверджує для

кожного студента тему кваліфікаційної роботи та наукового керівника. Список студентів із зазначенням тем і наукових керівників кваліфікаційних робіт доводиться до загального відома. Якщо студент у визначені терміни не подав заяву про затвердження йому теми кваліфікаційної роботи, то кафедра самостійно визначає тему, від якої студент не має права відступити.

Після затвердження на кафедрі теми кваліфікаційної роботи студент протягом двох тижнів повинен скласти розгорнутий план кваліфікаційної роботи, який має охоплювати основні питання теми. Формулювання назв розділів та підрозділів має бути чітким, логічним та послідовними. План має включати вступ, 3 розділи, які діляться на 2-3 підрозділи, висновки, список використаних джерел. Не рекомендується переобтяжувати план значною кількістю підрозділів. Студенти обов'язково узгоджують план кваліфікаційної роботи з науковим керівником.

У процесі комплексного опрацювання зібраних матеріалів попередній план кваліфікаційної роботи може коригуватися за погодженням з науковим керівником.

3. Підбір наукових і методичних джерел та інших матеріалів

Нормативний матеріал, наукову, навчальну та іншу спеціальну літературу за темою кваліфікаційної роботи студент підбирає самостійно. Консультації з питань бібліографії можна отримати у наукового керівника або у відділі інформаційно-технічного забезпечення Наукової бібліотеки ОНУ імені І.І. Мечникова.

Обов'язковим є використання наукової літератури: монографій та наукових праць, що публікуються у періодичних фахових економічних виданнях та у сфері менеджменту. Рекомендується в першу чергу використовувати наукові праці, фахові видання України, публікації видань, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, монографії сфері економіки, менеджменту та маркетингу тощо.

У роботі обов'язково мають бути використані наукові праці останніх років видання. Більш ранні роботи також можуть використовуватися в історичному, порівняльному плані або якщо вони містять положення, що є істотними для розкриття даної теми кваліфікаційної роботи.

Корисними та такими, що підвищують якість дослідження є наукові інформаційні бази Google Academy, ресурси бази вільного доступу Research Gate, передплатні бази даних, доступ до яких надає Наукова бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова – Science Direct, Web of Science, Scopus, Springer, EbSCO Host, Thompson Reuters, бази даних власної генерації, електронний репозитарій <http://dspace.onu.edu.ua:8080/>

4. Структура та Зміст кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота повинна мати чітку і логічну структуру:

- Титульний лист;
- Зміст;
- Вступ;
- Основна частина (Зрозділи);
- Висновки;
- Список використаних джерел.
- Додатки

Титульний аркуш оформлюється згідно з вимогами, які було визначено на кафедрі, та представлений у Додатку А.

Кваліфікаційна робота має включати наукову гіпотезу та дослідницьке питання. Є три типи дослідницьких питань, на які може надати відповідь кваліфікаційна робота: описове питання, питання щодо взаємної залежності та причинно-наслідкове дослідницьке питання. Для відповіді на описове питання в рамках дослідження визначається, що відбувається і що існує в реальності (Приклад, який відсоток чи які процеси втілюють досліджувану ознаку). Для відповіді на питання взаємної залежності дослідження спрямовується на встановлення зв'язків між певними змінними (процесами). Для розкриття дослідницького питання щодо причин та наслідків встановлюється як саме впливають змінні на об'єкт та предмет дослідження.

Наукова гіпотеза є припущенням чи очікуванням яке буде перевірене протягом дослідження. Для підтвердження чи заперечення наукової гіпотези та відповіді на дослідницьке питання складається план роботи.

Зміст відображає складові частини роботи: вступ, розділи, підрозділи, пункти (якщо останні мають назву), висновки, список використаних джерел та додатки. Встановлення місця розташування того чи іншого розділу в роботі проводять шляхом позначення у Плані (проти назви даного розділу) номера сторінки, з якої він починається.

Зміст обговорюється студентом з науковим керівником. Його подають на початку написання роботи та він містить найменування і номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок).

Вступ розкриває сутність і стан проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Обсяг вступу – 2-3 сторінки. У вступі обґрунтовується актуальність вибраної теми, ступінь її вивчення, визначаються питання, які вимагають вирішення у кваліфікаційній роботі. Зазначаються також: мета, завдання, об'єкт, предмет і методологічна основа дослідження, характеризуються джерела одержання інформації.

Актуальність теми. Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми (задачі) обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку об'єкту дослідження зокрема, і загалом, – відповідної галузі науки чи виробництва. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або завдання.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету роботи і задачі, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як "Дослідження...", "Вивчення...", тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету. Мета дослідження майже співпадає з темою. Завдання дослідження відповідають його плану.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і вибране для вивчення.

Предмет дослідження міститься у межах об'єкта. *Об'єкт дослідження* – це територія досліджень – система, процес або явище, які породжують проблемну ситуацію, отож вибрані для вивчення. Предметом дослідження може слугувати структура досліджуваної системи, закономірності взаємодії її елементів, функціонування та розвитку цієї системи, чинники впливу на її стан і функціонування, екологічні наслідки зміни її стану тощо.

Об'єкт і предмет дослідження, як категорії наукового процесу, співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага дослідника, оскільки предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи, яка визначається на титульному аркуші як її назва.

Інформаційна база дослідження у вигляді нормативно-правових актів, результатів авторських спостережень, статистичної інформації, експертних опитувань та інформації, отриманої безпосередньо з літературних джерел, а також з мережі Інтернет, тощо.

Методи дослідження. Подають перелік використаних методів дослідження для досягнення поставленої в роботі мети. Перераховувати їх треба не відірвано від Плану роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом. Це дасть змогу пересвідчитися у логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Основна частина кваліфікаційної роботи передбачає глибоке і всебічне розкриття самого предмета дослідження. Вона висвітлюється згідно із затвердженим планом (1-3 розділи та по 2-3 підрозділи). Кваліфікаційна робота представляє собою самостійне завершене дослідження.

У теоретичному розділі (оптимальний обсяг – до 20% основного тексту) досліджуються концептуальні та теоретичні засади управління, відстежуються методичні підходи до аналізу. У першому розділі бажано розкрити теоретичні, методологічні та історичні положення щодо вибраної теми дослідження; критично розглянути й проаналізувати різні точки зору; висловити своє ставлення до дискусійних питань розвитку підприємства, дати характеристику об'єкту дослідження; підійти до постановки основних проблемних питань.

В огляді літератури дослідник окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, дослідник повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Загальний обсяг огляду літератури не повинен перевищувати 50 % обсягу теоретичної частини кваліфікаційної роботи.

У розділі, зазвичай, обґрунтовують вибір напрямку досліджень, наводять методи вирішення задач і їх порівняльні оцінки, розробляють загальну методіку проведення досліджень, розкривають методи розрахунків, гіпотези, що розглядаються, висвітлюються сучасні тенденції зовнішнього середовища щодо об'єкту дослідження.

Наступні розділи передбачають глибокий аналіз конкретних фактичних матеріалів, обґрунтування позитивних і негативних тенденцій розвитку економіки, менеджменту та маркетингу, відповідних підприємств (групи підприємств) чи галузі промисловості України, шляхів вирішення наявних проблем.

В аналітико-дослідницькому розділі (оптимальний обсяг – до 40% основного тексту) із використанням первинних документів та даних самостійного авторського дослідження наводяться результати щодо ретроспективи та сучасного стану діяльності об'єкту дослідження. Структуровано та прозоро автор наводить результати і коментарі щодо результатів застосування різноманітних методів дослідження, виявляє пріоритетні проблеми та завдання, що потребують вирішення; процеси, які потребують вдосконалення; можливості, що виникають та формують нове, більш вигідне для роботи об'єкту дослідження середовище.

У проектно-рекомендаційному розділі (оптимальний обсяг – до 30% основного тексту) з вичерпною повнотою викладають результати власних досліджень автора з висвітленням того нового, що він вносить у розробку проблеми. Загалом, у розділі наводиться ретельний опис запропонованих рекомендацій щодо усунення виявлених в аналітико-дослідницькому розділі проблем та процесів, що потребують вдосконалення. Рекомендації можуть представляти собою комплекс мір, програму чи план дій. У розділі дослідник повинен давати оцінку повноти вирішення поставлених задач, можливі негативні результати. Бажано навести оцінку економічного ефекту (ефективності).

Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, яку було чітко визначено автором. Тобто результати усіх трьох розділів дослідження повинні формувати єдину логічну схему, спрямовану на досягнення мети дослідження, пов'язаної з його темою.

У **висновках** підводяться підсумки дослідження, надається відповідь на дослідницьке питання, - заперечується чи підтверджується наукова гіпотеза.

Висновок завжди має починатися з розгляду основної теми кваліфікаційної роботи. Висновки містить стислу інформація про підсумки виконаної роботи, яка повинна відповідати загальним висновкам роботи. Текст висновку повинен бути написаний так, щоб висновки співвідносилися з поставленими у вступі кваліфікаційної роботи метою та завданнями дослідження.

У висновках необхідно коротко, але з вивіреною логічною послідовністю викласти у порядку ходу дослідження проміжні результати і висновки, потім узагальнити їх та сформулювати остаточний загальний висновок усієї роботи і показати його в контексті перспектив щодо подальшого вивчення досліджуваної проблеми. Основні висновки найкраще викласти у формі пронумерованих тез, формулювання яких повинно бути чітким, зрозумілим, коротким і логічно

бездоганим. Вони починаються з формулювання задачі або проблеми. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від наявних раніше. Кожне положення висновків чітко формулюють, відокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на впливі на вирішення проблеми чи покращення ситуації стосовно об'єкту дослідження. Сформульований висновок повинен читатися і сприйматися легко і однозначно (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень). У жодному випадку не можна вдаватися до викладу у вигляді анотації, коли просто констатують, що в дипломній зроблено те й те, а сутності і впливу на об'єкт дослідження із написаного виявити неможливо.

Важливо не тільки викласти результати та висновки, але, перш за все, підкреслити їх значення. Додайте ефектну мову та створіть чіткі, але тверді висловлювання. Висновки мають бути достатньо сильними, щоб надихнути інших дослідників слідкувати за вашою роботою в майбутньому та підвищити вірогідність вирости у шанованого вченого.

Сформульована задача або проблема тісно пов'язується з назвою кваліфікаційної роботи, метою роботи і основними положеннями, що захищаються. Звичайно формулювання починається так: "У кваліфікаційній роботі представлені теоретичне узагальнення і вирішення задачі (або проблеми), що виявляються у...". Далі треба вказати, якою саме є задача або проблема, як вона вирішена і для чого в кінцевому розумінні (прикладному плані) вона призначена. Після формулювання вирішеної задачі або проблеми у висновках викладають головні теоретичні і практичні результати роботи.

Кожен висновок роботи треба формулювати чітко і конкретно (однозначно). Формулювання віддзеркалює суть зробленого.

Додатки. За необхідності до додатків доцільно включати допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття кваліфікаційної роботи:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- протоколи і акти випробувань, впровадження, розрахунки економічного ефекту;
- інструкції і методики, опис алгоритмів і програм вирішення задач на ЕОМ, які розроблені у процесі виконання кваліфікаційної роботи;
- ілюстрації допоміжного характеру.

Робота виконується українською мовою, у науковому стилі. Не слід використовувати публіцистичних чи побутових термінів, спрощених чи не прийнятих у науці висловів.

Слід також уникати в роботі зарозумілих висловів. Викладати свої думки рекомендується чітко, якісно, логічно, поступово, не припускаючись повторів і помилок, уважно стежити за тим, щоб у роботі не було суперечностей між окремими її положеннями.

Терміни та категорії мають бути застосовані коректно, відповідно до їх нормативного чи іншого загальноприйнятого значення.

Власна позиція автора у кожному випадку має бути належно аргументована. Наукові джерела слід використовувати творчо. Запозичення чужих думок без

посилання на автора і просте переписування не дозволяється. Думки науковців та інших фахівців рекомендується відображати шляхом переказу думки. Пряме цитування в роботі чужих думок у значній кількості є недоцільним. Не допускається пряме цитування з іншомовних (зокрема російськомовних) джерел. Посилання на автора слід оформляти у вигляді виноски (див. далі). Поряд з чужою думкою слід навести власну позицію стосовно конкретного питання з відповідною аргументацією.

Найбільш важливі висновки та пропозиції автора варто відобразити у висновках.

5. Оформлення кваліфікаційної роботи

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи становить 60-80 стандартних сторінок машинописного або комп'ютерного тексту, враховуючи список літератури. Мінімальний обсяг одного підрозділу – 4-5 сторінки.

При оформленні кваліфікаційної роботи, необхідно дотримуватись встановлених вимог. Робота має бути надрукована за допомогою загальноприйнятих технічних засобів (друкарська машинна або комп'ютер) на одному боці білого аркушу паперу формату А4 (297x210 мм.). Машинописний текст оформляється шрифтом Times New Roman №14, з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці).

Кожна сторінка тексту обмежується полями: ліве — 20 мм, праве – 20 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Відстань між заголовком і текстом має бути 15-20 мм. Кожний розділ кваліфікаційної роботи слід починати з нової сторінки. Заголовки розділів друкуються симетрично, маленькими літерами (крім першої великої); заголовки підрозділів друкуються з абзацу без переносів. Розділи повинні мати порядкову нумерацію і позначатися арабськими цифрами з крапкою в кінці (1.; 2.; 3.); нумерація підрозділів має включати вказівку на розділ (1.1.; 1.2.; 2.1.; 2.2...). Заголовки структурних частин кваліфікаційної роботи "Зміст", "Перелік умовних скорочень", "Вступ", "Розділ 1", "Розділ 2", "Розділ 3", "Висновки", "Список використаних джерел", "Додатки" друкують великими літерами симетрично до тексту. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу у розрядці у підбір до тексту. У кінці заголовка, надрукованого у підбір до тексту, ставиться крапка.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, малюнків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака N. Першою сторінкою кваліфікаційної роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок кваліфікаційної роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Нумерація сторінок у роботі проставляється наскрізна, включаючи список літератури та додатки.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти) і таблиці необхідно подавати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше,

або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, які розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, рисунок або креслення, розміри якого більші, ніж формат А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або у додатках. Ілюстрації позначають словом "Рис." і нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. При необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий підпис).

Підпис під ілюстрацією звичайно має такі основні елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом "Рис.";
- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знака номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного.

Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Ілюструють кваліфікаційну роботу виходячи із певного загального задуму за ретельно продуманим тематичним планом, який допомагає уникнути ілюстрацій випадкових, пов'язаних із другорядними деталями тексту, і запобігти невиправданним пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст – ілюстрації.

Основними видами ілюстративного матеріалу у кваліфікаційних роботах є: креслення, схема, фотографія, діаграма і графік. Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, у яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, де викладається тема, пов'язана із ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу у круглих дужках: (рис. 3.1) або зворот типу: "...як це видно з рис. 3.1" або "...як це показано на рис. 3.1". Якість ілюстрацій повинна забезпечувати їх чітке відтворення (електрографічне копіювання, мікрофільмування).

Цифровий матеріал, зазвичай, повинен оформлятися у вигляді таблиць. **Таблиці** нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: "Таблиця 1.2." (друга таблиця першого розділу). Якщо у кваліфікаційній роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

У прографці повторювані елементи, які мають відношення до всієї таблиці, виносять у тематичний заголовок або у заголовок графі; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи співпадали; неоднорідні - посередині графі; лапки використовують тільки замість однакових слів, які стоять одне під одним.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо

вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї у тексті, таким чином, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку кваліфікаційної роботи або з поворотом за годинниковою стрілкою. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово "Таблиця" і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова "Продовження табл." і вказують номер таблиці, наприклад: "Продовження табл. 1.2".

Таблицю зі значною кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою у межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то у першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, у другому випадку - боковик.

Якщо текст, який повторюється у графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами "Те ж", а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не слід. Якщо цифрові або інші дані у деякому рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Приклад побудови таблиці

Таблиця 1

Показники ліквідності

Найменування Показника	Розрахункова формула	Норматив	Динаміка
Коефіцієнт загальної ліквідності	$(A1+A2 + A3) / (П1 + П2)$	2,2-2,5- норматив. Своєчасне погашення боргів від 1,0 до 2,0. Критичне значення – менше 1,0	Зростання максимум до 3,0

*Джерело: адаптовано [103, с. 116].

**Розроблено автором.

Формули та рівняння. При використанні формул необхідно дотримуватися певних техніко-орфографічних правил. Найбільші, а також довгі і громіздкі формули, котрі мають у складі знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі та нескладні формули, які не мають самостійного значення, записують всередині рядків тексту. Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів

треба подавати безпосередньо під формулою у тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожного символу і числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова "де" без двокрапки. Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Нумерувати варто лише ті формули, на які є посилання у наступному тексті. Інші нумерувати не рекомендується. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули у розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого берега аркуша на рівні відповідної формули у круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу). Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний, нижче формули. Номер формули при її перенесенні записують на рівні останнього рядка. Якщо формула знаходиться у рамці, то номер такої формули записують зовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дробу подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою (парантезом), ставиться справа від вістря парантеза, яке знаходиться в середині групи формул і звернене в сторону номера. Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і у тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього вимагає побудова тексту, що передує формулі. Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна за одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера. Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза. Після таких громіздких математичних виразів, як визначники і матриці, можна розділові знаки не ставити.

Загальні правила цитування та посилання на використані джерела. При написанні кваліфікаційної роботи студент повинен давати посилання на джерела, матеріали або окремі результати з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розроблюються проблеми, задачі, питання, вивченню яких присвячена робота. Такі посилання дають змогу відшукати документи і перевірити достовірність відомостей про цитування документа, дають необхідну інформацію щодо нього, допомагають з'ясувати його План, мову тексту, обсяг. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише у тих випадках, коли вони містять матеріал, який не включено до останнього видання. Якщо використовують відомості, матеріали з монографій, оглядових статей, інших джерел із значною кількістю сторінок, тоді в посиланні необхідно точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул з джерела, на яке дано посилання в роботі.

Посилання у тексті роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад [1], [1,

б]. Посилання на конкретні сторінки наводити після номера джерела, через кому (з маленької букви "с"), далі її номер (наприклад: [1, с. 5]).

Допускається наводити посилання на джерела у виносках, до того ж, оформлення посилання має відповідати його бібліографічному опису за переліком посилань із зазначенням номера. Для підтвердження власних аргументів посиланням на авторитетне джерело або для критичного аналізу того чи іншого друкованого твору слід наводити цитати. Науковий етикет вимагає точно відтворювати цитований текст, бо найменше скорочення наведеного витягу може спотворити План, закладений автором.

Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться у тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовується вираз "так званий";

б) цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, на кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладенні думок інших авторів своїми словами), що дає значну економію тексту, слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректним щодо оцінювання його результатів, і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо необхідно виявити ставлення автора кваліфікаційної роботи до окремих слів або думок з цитованого тексту, то після них у круглих дужках ставлять знак оклику або знак питання;

е) якщо автор кваліфікаційної роботи, наводячи цитату, виділяє у ній деякі слова, робиться спеціальне застереження, тобто після тексту, який пояснює виділення, ставиться крапка, потім дефіс і вказуються ініціали автора кваліфікаційної роботи, а весь текст застереження вміщується у круглі дужки. Варіантами таких застережень є: (курсив наш. - М. Х.), (підкреслено мною. - М. Х.), (розрядка моя. - М. Х.).

Рекомендується в основному тексті або у заключних абзацах розділів давати посилання на особисті наукові праці дослідника.

Посилання на ілюстрації кваліфікаційної роботи вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, "рис. 1.2".

Посилання на формули кваліфікаційної роботи вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад "... у формулі (2.1)".

На всі таблиці кваліфікаційної роботи повинні бути посилання у тексті, до того ж, слово "таблиця" у тексті пишуть скорочено, наприклад: "... у табл. 1.2".

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово "дивись", наприклад: "див. табл. 1.3".

Оформлення списку використаної літератури Список використаної літератури – елемент бібліографічного апарату, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел і розміщується після висновків. Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують з каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв і т. ін. Завдяки цьому можна уникнути повторних перевірок, вставок пропущених відомостей. Джерела можна розміщувати одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті (найбільш зручний для користування і рекомендований при написанні кваліфікаційних роботах, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку. Список оформлюється відповідно до «ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

Відомості про джерела, що включено до списку, необхідно давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць. Зокрема, потрібну інформацію щодо згаданих вимог можна одержати з діючих стандартів.

Додатки оформлюють як продовження кваліфікаційної роботи на наступних її сторінках або у вигляді окремої частини (книги), розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті. Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках роботи, кожний такий додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово "Додаток _____" і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ наприклад, додаток А, додаток Б тощо. Один додаток позначається як додаток А. При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою кваліфікаційної роботи друкують великими літерами слово "ДОДАТКИ". Текст кожного додатка за необхідності може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатку (літеру) і крапку, наприклад, А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 - підрозділ 3.1 додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені у додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 - другий рисунок першого розділу додатка Д; формула (А.1) - перша формула додатка А.

Апробація. Кваліфікаційна робота має пройти апробацію із оприлюдненням результатів дослідження на науковій конференції із наданням тез доповіді чи наукової статті.

6. Академічна доброчесність при написанні кваліфікаційної роботи

Під час написання письмових робіт студент повинен підтвердити свій рівень володіння знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, а також дотримуватись законодавства України, Статуту, моральних та етичних норм щодо авторських прав інших осіб та керуватися «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова»

http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf.

Плагіат – оприлюднення студентом, повністю або частково, чужого твору (ідеї, результатів дослідження) під своїм іменем, а також відтворення студентом у своїй самостійній письмовій роботі текстів інших авторів, які опубліковані у паперовому чи електронному вигляді, без відповідного посилання на їх джерело.

Автор – фізична особа, творчою працею якої створено твір.

Твір – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному web-сайті університету (монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), магістерська чи бакалаврська робота, кваліфікаційна робота чи проект, реферат, есе, контрольна робота тощо).

Цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному web-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Письмова робота студента – будь-яке письмове завдання, що виконується студентами у межах навчального процесу під час проміжного та підсумкового контролю знань відповідно до програми навчальної дисципліни, а також під час державних екзаменів. Письмові роботи включають, однак не обмежуються рефератами, контрольними роботами, тезами, кваліфікаційними та дипломними роботами, звітами за результатами лабораторних чи інших практичних досліджень.

Оприлюднення – подання твору викладачеві (на кафедрі) або його публічна презентація.

Плагіатом вважається:

- дослівне відтворення чи копіювання тексту (від фрази до набору речень) з книг, статей, Інтернет-ресурсів чи інших джерел без чіткого виокремлення копіюваного тексту та посилання на автора (джерело);

- перефразування частин тексту інших авторів із зміщенням слів або слідування структури їх аргументації без посилання на джерело;

- оприлюднення твору, написаного третьою особою на замовлення студента;

- списування письмових робіт інших студентів.

Неприпустимою є також компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення у нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

Порядок розгляду факту плагіату та застосування стягнень

Кваліфікаційні роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, не допускаються до захисту.

До студента у випадку встановлення факту плагіату може бути застосовано два види заходів впливу:

- академічні (незарахування роботи);
- дисциплінарні (догана, письмове попередження від завідувача кафедри).

Обидва вищезазначені заходи впливу можуть бути застосовані одночасно.

Внутрішня система перевірки студентських робіт на плагіат

Виявлення плагіату у студентських роботах здійснюється через експертну оцінку (рецензування, відгуки керівників) та з використанням спеціалізованих комп'ютерних програм Наукової бібліотеки Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова.

Наукові керівники забезпечують:

- перевірку кваліфікаційних робіт студентів на наявність у них наукових результатів, які отримані іншими авторами та/або відтворення опублікованих текстів, графічної інформації або інших інтелектуальних продуктів інших авторів без відповідних посилань;

- перевірку кваліфікаційних робіт студентів на наявність плагіату проводять за два тижні до дня захисту кваліфікаційних робіт відповідальним від кафедри надаються в електронному вигляді всі роботи до бібліотеки. За результатами перевірки формується звіт, який в електронному вигляді передається до кафедри і містить дані по кожній роботі щодо наявності плагіату;

- у відгуку керівника кваліфікаційної роботи надається інформацію про відсутність плагіату в роботі;

- у випадку виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів робота направляється на доопрацювання; під час захисту – робота знімається із захисту з наданням права повторного захисту.

Шкала унікальності для кваліфікаційних робіт:

- понад 75 % - Високий. Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд Експертної комісії;

- від 55 % до 75% - Задовільний. Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної комісії, яка визначає необхідність повторної перевірки;

- від 40 % до 55% - Низький. Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору;
- менше 40% - Неприйнятний. Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається.

7. Рецензування і захист кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційні роботи студентів денної та заочної форм навчання перевіряються науковими керівниками. За результатами перевірки викладач складає письмовий висновок по роботі, в якому зазначаються позитивні сторони й недоліки роботи. Зокрема оцінюються:

- ступінь розкриття теми (повно чи неповно);
- вихід за межі предмету теми (тема кваліфікаційної роботи передбачає розкриття одних питань, а фактично розкриваються інші);
- системність викладення матеріалу;
- уміння студента аналізувати матеріал, виділяти головне, логічно мислити, робити висновки і аргументувати їх;
- вдалість поєднання теорії з матеріалами практичної діяльності у сфері економіки, менеджменту та маркетингу;
- методика використання матеріалів з літературних джерел;
- дотримання методичних рекомендацій щодо оформлення роботи тощо.

При позитивній оцінці робота допускається до захисту. Якщо робота написана з порушенням вимог, її повертають студентові для доопрацювання. До такої роботи обов'язково додається висновок із зазначенням цих недоліків.

У висновку щодо кваліфікаційної роботи визначається відповідність кваліфікаційної роботи встановленим вимогам та рекомендована оцінка.

У встановлений кафедрою термін кваліфікаційна робота разом із висновком подається на кафедру.

Дату і час усного захисту кваліфікаційної роботи визначає кафедра. Під час захисту роботи студент повинен розкрити актуальність, основні положення теми, виявити ґрунтовні знання теоретичних і практичних аспектів проблеми, знання новітньої літератури з предмету дослідження, вміння обґрунтувати свої думки та пропозиції, а також відповісти на поставлені запитання.

Якщо кваліфікаційна робота виконана і здана студентом на кафедру, однак він не з'явився на усний захист, попереднє оцінювання кваліфікаційної роботи не враховується і підсумкова оцінка за таку роботу виставляється "0" балів.

За результатами захисту кваліфікаційної роботи студент одержує остаточну оцінку за стобальною шкалою відповідно до наведених нижче критеріїв.

Стобальна система переводиться у традиційну чотирибальну систему та систему оцінювання знань за ECTS за встановленою шкалою. Усі дані щодо підсумкової оцінки за кваліфікаційну роботу відображаються в екзаменаційній відомості та заносяться до залікової книжки студента.

8. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Підсумкова оцінка за кваліфікаційну роботу виставляється у межах 100-бальної системи за наведеними нижче критеріями.

1. Чіткість визначення мети і завдань роботи

Мета і завдання визначені чітко, коректно, згідно з предметом дослідження 5

Мета і завдання в роботі не визначені, або сформульовані не чітко, або не зовсім вірно, або не узгоджені з предметом дослідження. 0

2. Дотримання вимог щодо структури роботи

Структура кваліфікаційної роботи є логічною, науково обґрунтованою, дозволяє повністю висвітлити тему, відповідає рекомендаціям (містить 3-4 розділи). 5

Структура у загальному відповідає вимогам, однак несуттєво виходить за межі предмета дослідження або не охоплює всіх основних питань. 0

3. Рівень аналізу матеріалу

У роботі використано та докладно проаналізовано положення всіх основних наукових теорій щодо предмета дослідження; розглянуто їх основні положення; аналіз наукових та методичних джерел здійснено на належному теоретичному рівні 10

У роботі використано та проаналізовано положення основних наукових теорій, проте: 5

- не розглянуто положень окремих спеціальних теорій, що стосуються предмета дослідження та/або

- аналіз положень теорії (теорій) має дещо поверховий характер.

У роботі: 0

- не використано основних наукових теорій щодо предмета дослідження, або

- аналіз положень наукових теорій не носить наукового характеру, або

- аналіз наукових теорій немає послідовного логічного характеру, викладений безсистемно, або

- План роботи свідчить про відсутність у студента уміння та навичок аналізувати нормативний матеріал.

4. Використання та аналіз наукової літератури щодо предмета дослідження

У роботі використано досягнення класичної та обов'язково сучасної економічної та управлінської думки розглядаються різні підходи, теорії, концепції тощо, наводиться їх аналіз, порівняння з коректним посиланням на джерела. 10

У роботі використано наукові джерела, однак обмежено, або ж не використано основні загальновідомі праці, або не використано наукові праці вітчизняних фахівців, або їх аналіз є поверховим. 5

У роботі не використано наукові праці, або вони не стосуються 0

предмета дослідження, або відсутні праці останніх років, або вони використані у Плані без посилань на авторів (джерела).

5. Наявність аналізу матеріалів практичної діяльності за темою роботи

У кваліфікаційній роботі розглядаються практичні питання, аналізуються узагальнення (або приклади) практичної діяльності; прогнозуються тенденції розвитку економічної і управлінської практики та її вплив на розвиток галузі та економіки цілком. 10

У роботі розглядаються окремі випадки з практичної діяльності, однак це немає системного характеру, або аналіз практики є поверхневим, немає наукового характеру, чи відсутній взагалі. 5

У роботі не розглядаються матеріали практичної діяльності, або вони наводяться недоречно, або не стосуються предмета дослідження. 0

6. Ступінь розкриття теми

У роботі висвітлено всі, а також безпосередньо пов'язані з ними спеціальні питання теми; до того ж зачіпаються проблемні питання науки і практики, проводиться їх аналіз та формулюються пропозиції щодо подолання проблем. 10

У роботі належно висвітлено тільки основні питання й не зачіпаються конкретні спеціальні проблеми щодо теми дослідження, або предмет дослідження істотно звужено, або за Планом робота виходить за межі предмета дослідження, або аналіз проблемних питань має дещо поверховий характер. 5

У роботі не розкрито основних питань щодо теми дослідження, або вона ґрунтується на ненаукових положеннях, або за Планом робота не відповідає структурі (плану). 0

7. Рівень одержаних результатів, новизна, обґрунтованість, практична

цінність висновків і пропозицій

Результати дослідження та пропозиції чітко сформульовані, належно обґрунтовані, мають науковий характер, практичне значення і є самостійним здобутком студента. 10

Робота містить конкретні висновки щодо результатів дослідження, однак вони не завжди належно аргументовані, або є вже відомими положеннями економічної та управлінської науки, або не мають особливого теоретичного чи практичного значення; або відсутні пропозиції щодо розвитку відповідних державно-правових інститутів, галузі промисловості, підприємств (групи підприємств). 5

У роботі відсутні висновки як результати дослідження, або вони є неконкретними, чи ненауковими, або не ґрунтуються на положеннях роботи (не впливають з її Плану). 0

8. Якість оформлення роботи

Оформлення всіх частин кваліфікаційної роботи повністю відповідає встановленим вимогам (у т.ч., зокрема, оформлення посилань на джерела та списку літератури є коректними); текст роботи належно вичитано, викладено логічно та грамотно і стилістично правильно. 10

Оформлення кваліфікаційної роботи у загальному відповідає вимогам, проте зустрічаються помилки чи некоректності.	5
Оформлення кваліфікаційної роботи дозволяє прийняти її до захисту, проте мають місце граматичні чи стилістичні помилки, або допущено некоректності в оформленні посилань на джерела чи списку джерел, котрі мають більш системний характер.	0
9. Дотримання календарного плану (регламенту) виконання роботи	
На всіх етапах виконання кваліфікаційної роботи студент виконував завдання відповідно до оголошеного регламенту, який було погоджено з науковим керівником; робота була вчасно подана на кафедру у завершеному, готовому до захисту вигляді.	10
Робота завершена і подана на кафедру у визначені терміни, однак в процесі її виконання студент допускав певні відхилення від регламенту або не завжди погоджував свої дії з науковим керівником.	5
Кваліфікаційна робота подана на кафедру з істотними порушеннями календарного плану.	0
10. Рівень знань щодо предмета дослідження та Плану кваліфікаційної роботи,	
який було виявлено студентом під час її усного захисту	
Студент під час усного захисту дає правильні відповіді на всі запитання, виявляє високий рівень знань щодо теми кваліфікаційної роботи та суміжних положень відповідної навчальної дисципліни, добре орієнтується у Плані своєї роботи, упевнено викладає її основні положення, висновки, правильно аргументує власну позицію.	20
Студент під час захисту виявляє належний рівень знань щодо теми кваліфікаційної роботи, дає правильні відповіді на поставлені запитання, проте не виявляє вільної орієнтації у суміжних темах навчальної дисципліни; добре знає основні положення своєї кваліфікаційної роботи, проте не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює.	15
Студент під час захисту виявив належний рівень знань щодо теми кваліфікаційної роботи та її Плану, відповіді на поставлені запитання дає, переважно, правильно, однак допускає певні неточності у визначеннях деяких категорій, не завжди належно обґрунтовує свою позицію чи інші положення роботи.	10
Під час усного захисту кваліфікаційної роботи студент допускає істотні помилки у відповідях, не зовсім добре орієнтується за Планом роботи.	5
Під час усного захисту студент неспроможний аргументувати положення роботи, погано знає її План, дає неправильні відповіді або не може відповісти на поставлені запитання.	0
У разі неявки студента на усний захист попереднє оцінювання кваліфікаційної роботи не враховується і підсумкова оцінка за таку роботу виставляється "0" балів.	

Кваліфікаційна робота ні за яких умов не допускається до захисту і оцінюється незадовільно, якщо:

- положення роботи сформульовані на основі нечинних нормативно-правових, наукових, теоретичних та практичних джерел;
- План роботи не відповідає її темі;
- структура роботи не відповідає встановленим вимогам;
- відсутня хоча б одна з обов'язкових складових частин роботи (у т.ч. вступ, висновки, список використаних джерел);
- наявні істотні порушення вимог щодо оформлення;
- порушена вимога щодо виконання роботи українською мовою;
- попередня оцінка роботи становить менше 30 балів.

Оцінка кваліфікаційної роботи за 100-бальною системою переводиться у традиційну та оцінку за шкалою ECTS.

9. Напрями тематики кваліфікаційних робіт

1. Управління змінами на підприємстві як процес планування цілей;
2. Формування та аналіз моделей бізнесу та менеджменту в Industry 4.0;
3. Компетентнісний підхід організації управління в Industry 4.0;
4. Віртуальні навчальні фабрики як механізми генерації доданої вартості в Industry 4.0;
5. Створення та аналіз бізнес-моделі підприємства як форми відображення системи менеджменту;
6. Системний, процесний та функціональний підхід в управлінні підприємством при впровадженні ключових показників результативності та ефективності менеджменту;
7. Побудова системи результативності та ефективності менеджменту в системі стратегічного управління;
8. Рольовий підхід в менеджменті та лідерстві в контексті педагогічної та андрагогічної мотивації;
9. Цикли навчання та мотивації в організації, здатних до саморозвитку;
10. Вирішення конфліктів менеджерів та власників бізнесу в контексті корпоративного управління;
11. Стратегія розвитку та управління ризиками в контексті впливу концепції ESG (екологія, соціальна політика та корпоративне управління);
12. Вплив стандартів та керівництв ESG (екології, соціальної політики та корпоративного управління) на моделі бізнесу та менеджменту;
13. Вплив екології на історичну трансформацію системи управління;
14. Соціально відповідальний бізнес як модель побудови ключових показників ефективності та результативності менеджменту;
15. Цифрові публічні блага як актив інтелектуального капіталу менеджменту;
16. Трансформація архітектури бізнес-процесів підприємства в умовах цифровізації;
17. Удосконалення управління логістичними процесами на підприємстві;
18. Удосконалення управління процесами мотивації персоналу на підприємстві;
19. Формування системи управління інноваційною діяльністю на підприємстві;
20. Стратегічне управління розвитком підприємства;
21. Управління процесами перетворення організаційної структури підприємства;
22. Процес управління бізнес-процесами на підприємстві;
23. Управління економічною безпекою підприємства (організації);
24. Використання системного підходу в управлінні сучасним підприємством (організацією);
25. Розробка стратегії розвитку сучасного підприємства (організації);
26. Організація корпоративного управління на підприємстві;
27. Управління інноваційним розвитком підприємства (організації);

28. Обґрунтування економічної доцільності впровадження системи збалансованих показників на підприємстві;
29. Удосконалення процесу стратегічного планування в системі управління підприємством (організацією);
30. Проектування та інформатизація бізнес-процесів на підприємстві (організації);
31. Реструктуризація бізнес-процесів організації;
32. Підвищення ефективності системи управління підприємством (організацією) шляхом реінжинірингу бізнес-процесів;
33. Управління рекламно-інформаційною діяльністю організації;
34. Формування асортиментної політики в умовах зміни попиту;
35. Розробка стратегії ціноутворення підприємства сфери послуг;
36. Брендінг як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту;
37. Теорія стейкхолдерів як модель формування цінової політики підприємства;
38. Організаційне забезпечення удосконалення плану розвитку персоналу;
39. Бізнес-моделі інноваційного розвитку підприємств;
40. Актуальні моделі і методи прийняття рішень в портфельному менеджменті;
41. Стратегії інвестиційного менеджменту малого та середнього бізнесу;
42. Реінжиніринг бізнес-процесів як стратегія інноваційної діяльності;
43. Внутріфірмове планування діяльності підприємств готельного бізнесу в сучасних умовах;
44. Концепції та аналіз мотивації персоналу в системі реалізації стратегії росту;
45. Менеджмент екологічної відповідальності бізнесу;
46. Кайдзен и Total Quality Management – основа успіху японських підприємств на світовому ринку;
47. Вдосконалення системи мотивації роботи на підприємстві;
48. Формування і управління логістичної системи підприємства;
49. Управління розвитком цифрового сектору економіки України: вплив фундаментальних факторів;
50. Управління змінами стратегії розвитку системи технологічних укладів України: пріоритетні напрямки;
51. Управління в системі економічної безпеки України: інноваційні методи та технології оцінювання;
52. Впровадження та розвиток бенчмаркінгу на підприємствах, які перебувають на стадії зрілості (на прикладі ...);
53. Інноваційні інструменти менеджменту підприємства;
54. Інформаційні системи щодо підтримки прийняття управлінських рішень;
55. Управління інноваційним розвитком в сфері стартапів;
56. Перспективні тенденції менеджменту сегменту ІТ-аутсорсингу;
57. Управління персоналом ІТ-галузі;

58. Управління інформаційною безпекою підприємства;
59. Напрямки удосконалення системи менеджменту підприємства;
60. Управління CRM-стратегією в діяльності підприємства;
61. Сучасні аспекти ділового спілкування менеджера;
62. Управління комунікаційними бар'єрами в організації;
63. Лідерство в системі менеджменту організації;
64. Особливості крос-культурної комунікації: управлінський аспект;
65. Аналіз факторів конкурентоспроможності системи управління (на прикладі...);
66. Оцінка ефективності системи управління (на прикладі...);
67. Особливості розвитку системи управління освіти в сучасних умовах;
68. Проблеми та перспективи розвитку бізнес-освіти в Україні та світі;
69. Управлінські методи та інструменти розвитку організації;
70. Інтегровані методи управління ланцюгом постачань;
71. Комплексні системи менеджменту якості на підприємстві;
72. Аналіз використання маркетингу взаємовідносин у членських організаціях;
73. Інноваційна динаміка розвитку управлінського процесу організації;
74. Процеси капіталізації інтелектуальних людських ресурсів організації;
75. Формування і розвиток концепції інтегрального менеджменту;
76. Професіоналізація управлінської діяльності в Україні;
77. Розвиток професійного менеджменту в умовах Індустрії 4.0;
78. Інноваційні процеси розвитку професійної системи менеджменту в умовах сингулярності;
79. Сучасний менеджмент в контексті Декларації «Нова нормальність»;
80. Розвиток мотиваційних цінностей сучасної системи менеджменту;
81. Структура і розвиток методів управлінської діяльності;
82. Соціокультурний контекст розвитку професійної системи менеджменту;
83. Процес взаємодії менеджменту і штучного інтелекту третьої і четвертої хвилі розвитку;
84. Концепція супер інтелектуального Суспільства 5.0. - завдання для менеджменту;
85. Системні фактори інноваційної трансформації професійної системи менеджменту.

Додаток А

Завідувачу кафедри
менеджменту та інновацій
економіко-правового факультету
ОНУ імені І.І. Мечникова
д.е.н., проф. Кузнецову Е.А.
здобувача (ки) _____ курсу
_____ форми навчання
спеціальності 073 «Менеджмент»
П.І.Б. _____
_____ який(а) проживає за адресою _____
_____ телефон: _____

ЗАЯВА

Прошу закріпити за мною тему кваліфікаційної роботи здобувача першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти _____

та призначити керівником _____

Дата _____

Підпис _____

Погоджено
науковим керівником

Дата _____

Підпис _____

Додаток Б

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Факультет: економіко-правовий
Кафедра: менеджменту та інновацій
Ступінь вищої освіти: бакалавр
Спеціальність: 073 «Менеджмент»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

д.е.н., проф. Едуард КУЗНЄЦОВ
_____ 2022 року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Фортунська Ольга Миколаївна

1. Тема роботи: Брендинг як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту

керівник роботи: Масленніков Євген Іванович, д.е.н., професор

2. Строк подання здобувачем роботи: 05.06.2023 року

3. Вихідні дані до роботи:

Концепції, положення і пропозиції, що містяться у наукових публікаціях вітчизняних і зарубіжних фахівців в галузі управління та адміністрування; законодавчій, нормативно-правовий та інструктивний матеріал, дані офіційної статистичної та фінансової звітності суб'єкта господарювання.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

У першому розділі дослідити теоретичну основу брендингу як форми підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту. У другому розділі провести аналітичне дослідження ефективності управлінської діяльності на підприємстві. Удосконалення моделей формування та розвитку бренду в умовах глобальних викликів розглянути у третьому розділі.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):

Таблиці, графіки, рисунки, схеми, діаграми, які стосуються наглядної демонстрації сучасних особливостей системи управління.

6. Консультанти розділів роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
- // -	- // -	- // -	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -
- // -	- // -	- // -	- // -

7. Дата видачі завдання: 1 листопада 2022 року**КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН**

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір та обґрунтування теми кваліфікаційної роботи, погодження теми з керівником	Жовтень, 2022	Виконано
2	Складання плану роботи, бібліографії, літературних джерел. Збір та узагальнення літератури, аналітичної та статистичної інформації	Листопад - грудень, 2022	Виконано
3	Виконання першого розділу	Січень – лютий, 2023	Виконано
4	Виконання другого розділу	Березень - квітень, 2023	Виконано
5	Виконання третього розділу	Квітень - травень, 2023	Виконано
6	Узагальнення результатів дослідження та написання висновків та пропозицій	Травень, 2023	Виконано
7	Укладання списку використаних джерел, упорядкування додатків до роботи	Травень, 2023	Виконано
8	Підготовка чернетки роботи для перевірки керівником	Травень, 2023	Виконано
9	Усунення зауважень керівника, підготовка та подання варіанту роботи до рецензування	Травень, 2023	Виконано
10	Доопрацювання роботи з урахуванням рекомендацій рецензента. Оформлення роботи, подання керівникові та рецензенту для підготовки відгуків	Травень, 2023	Виконано
11	Отримання відгуку від керівника та рецензії від зовнішнього рецензента	Червень, 2023	Виконано
12	Перевірка роботи на плагіат., Попередній захист кваліфікаційної роботи на кафедрі, отримання дозволу на захист	До 5 червня, 2023	Виконано
13	Розроблення доповіді та презентації для захисту кваліфікаційної роботи	Червень, 2023	Виконано
14	Захист кваліфікаційної роботи	Червень, 2023	Виконано

Здобувач _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА БРЕНДИНГУ ЯК ФОРМА	
ПІДВИЩЕННЯ ЛОЯЛЬНОСТІ СПОЖИВАЧІВ В СИСТЕМІ	
МЕНЕДЖМЕНТУ	6
1.1. Теоретична основа брендинга.....	6
1.2. Інструментальне забезпечення процесу формування бренду суб'єкта господарювання	13
1.3. Місце бренду в структурі стратегії системи менеджменту.....	18
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ	
УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	24
2.1. Характеристика ПАТ «Виробниче об'єднання «Одеський консервний завод».....	24
2.2. Аналіз ефективності управлінської діяльності на ПАТ «Виробниче об'єднання «Одеський консервний завод».....	27
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ МОДЕЛЕЙ ФОРМУВАННЯ ТА	
РОЗВИТКУ БРЕНДУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ.....	
3.1. Обґрунтування напрямів удосконалення бренд-менеджменту на ПАТ «Виробниче об'єднання «Одеський консервний завод»	44
3.2. Розробка моделі брендингу для ПАТ «Виробниче об'єднання «Одеський консервний завод» на основі інтегрованого підходу.....	51
ВИСНОВКИ.....	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	58
ДОДАТКИ.....	63

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА

Економіко-правовий факультет

Кафедра менеджменту та інновацій

Кваліфікаційна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

«Брендинг як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту»

«Branding as a form of increasing consumer loyalty in the management system»

Виконала: здобувачка заочної форми навчання
спеціальності 073 Менеджмент
Освітня програма «Менеджмент»
Фортунська Ольга Миколаївна

Керівник: д.е.н., проф. Масленніков Є. І. _____
Рецензент: д.е.н., доц. Станіславик О.В.

Рекомендовано до захисту:
протоколзасідання кафедри
№ ____ від ____ . ____ . 2023 р.

Завідувач кафедри
_____ проф. Едуард КУЗНЄЦОВ
(підпис)

Захищено на засіданні ЕК № ____
протокол № ____ від ____ .06.2023 р.

Оцінка _____ / _____ / _____
(за національною шкалою/шкалою ECTS/ бали)

Голова ЕК
_____ проф. Євген МАСЛЕННИКОВ
(підпис)

ВСТУП

Актуальність. Брендінг – це процес побудови, розвитку й управління брендом. Для забезпечення ефективного функціонування та розвитку суб'єктів господарювання в умовах глобальних викликів передусім необхідний концептуальний підхід до управління брендінгом як форми підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту. Дослідження теорії і практики брендінгу надає змогу стверджувати, що сьогодні управління цими процесами потребує удосконалення теоретико-методичної бази. Це обумовлює актуальність та закономірність дослідження сутності брендінгу як форми підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням концепції брендінга присвячена значна кількість наукових праць багатьох науковців та практиків. Стратегічний акцент на цінності бренду, його індивідуальності та процесу менеджменту у наукових працях відобразили: Дж. Джоунс, П. Дойль, С.Будько, Л. Балабанова, Ю. Грінченко, І. Ненно, К. Келлер, І. Гайворонська, Ю. Робул, Є. Масленніков, Г. Армстронг, Ф. Котлер та ін.

Зв'язок кваліфікаційної роботи з науковими програмами, планами, темами. Кваліфікаційна робота бакалавра виконана на кафедрі менеджменту та інновацій Одеського національного університету імені І.І. Мечникова відповідно до плану наукових досліджень кафедри у процесі виконання держбюджетної теми: «Інноваційно-інвестиційні орієнтири модернізації національної економіки в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0121U109469, 2021-2025 рр.) – досліджено теоретичні аспекти брендінгу та його впливу на розвиток національної економіки.

Мета і завдання. Метою дослідження є теоретичне та методичне обґрунтування брендінгу як форми підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту в умовах глобальних викликів.

Досягнення мети бакалаврської кваліфікаційної роботи обумовило необхідність постановки та вирішення таких завдань:

- дослідити теоретичну основу брендингу;
- запропонувати інструментальне забезпечення процесу формування бренду суб'єкта господарювання;
- виокремити місце бренду в структурі стратегії системи менеджменту;
- провести аналітичне дослідження ефективності управлінської діяльності на підприємстві;
- запропонувати удосконалення моделей формування та розвитку бренду в умовах глобальних викликів.

Об'єктом дослідження є система брендингу як форма підвищення лояльності споживачів у системі менеджменту суб'єкта господарювання.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти брендингу як форми підвищення лояльності споживачів у системі менеджменту суб'єкта господарювання та в умовах глобальних викликів.

Методи дослідження. У роботі використано загальнонаукові методи, які дозволяють системно вирішувати проблемні завдання з обраного напрямку дослідження: діалектичний, аналітичний, порівняльно-аналітичний, метод систематизації, класифікації та оцінки, системний метод. А також спеціальні методи: анкетування, аудит статистичних, фінансових і техніко-економічних даних суб'єкта господарювання, експертні оцінки; систематизація наукової літератури, тематичних статей, законодавчих та нормативних актів, їх теоретичний та критичний аналіз; економіко-математичний метод лінійного моделювання.

Інформаційна база кваліфікаційної роботи склали чинні нормативно-правові документи центральних і місцевих органів влади, офіційно опублікована статистична інформація Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України, Міністерства економіки України, звітність суб'єктів господарювання України, наукові роботи та розробки провідних вітчизняних та

зарубіжних вчених і фахівців-практиків із питань управління, результати власних аналітичних розрахунків, офіційні публікації міжнародних організацій, Інтернет-ресурси.

Апробація результатів дослідження та публікації. Матеріали бакалаврської кваліфікаційної роботи апробовані на 79-й Звітній конференції студентів, аспірантів та здобувачів Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (27-28 квітня 2023 року, м. Одеса). За результатами дослідження підготовлено доповідь: інструментальне забезпечення процесу формування бренду суб'єкта господарювання.

У першому розділі досліджено теоретична основа брендингу як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту. У другому розділі проведено аналітичне дослідження ефективності управлінської діяльності на підприємстві. Удосконалення моделей формування та розвитку бренду в умовах глобальних викликів розглянуто у третьому розділі.

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Зразок оформлення списку використаних джерел згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Скидан О. В. Аграрна політика в період ринкової трансформації : монографія. Житомир : ЖНАЕУ, 2008. 375 с.
Два автори	1. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. Вид. 2-ге, переробл. і допов. Київ, 2005. 308 с.
Три автори	1. Скидан О. В., Ковальчук О. Д., Янчевський В. Л. Підприємництво у сільській місцевості : довідник. Житомир, 2013. 321 с.
Чотири, п'ять і більше авторів автори	1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А. Київ : Укragропромпродуктивність, 2006. 106 с. Основи марикультури / Грициняк І. І. та ін. Київ : ДІА, 2013. 172 с. 2. Екологія : навч. посіб. / Б. В. Борисюк та ін. Житомир, 2003. 174 с. Методи підвищення природної рибопродуктивності ставів / Андрющенко А. І. та ін. ; за ред. М. В. Гринжєвського. Київ, 1998. 124 с.
Без автора	1. Голод 1933 року в Україні [Текст] : свідчення про винищення Москвою українського селянства / упоряд. Ю. С. Семенко. - 2-е вид., доп. - Дніпропетровськ ; Мюнхен, 1993. - 223 с.
Багатотомний документ	1. Генетика і селекція в Україні на межі тисячоліть : у 4 т. / гол. ред. В. В. Моргун. Київ : Логос, 2001. Т. 2. 636 с. Фауна України. В 40 т. Т. 36. Інфузорії. Вып. 1. Сукторії (Ciliophora, Suctorea) / И. В. Довгаль. Киев : Наукова думка, 2013. 271 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Зінчук Т. О. Економічні наслідки впливу продовольчих органічних відходів на природні ресурси світу. Органічне виробництво і продовольча безпека : зб. матеріалів доп. учасн. II Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Полісся, 2014. С. 103–108. Скидан О. В., Судак Г. В. Розвиток сільськогосподарського підприємництва на кооперативних засадах. Кооперативні читання: 2013 рік : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 4–6 квіт. 2013 р. Житомир : ЖНАЕУ, 2013. С. 87–91.
Препринти	1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. 7 с. (Препринт. НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).
Законодавчі та нормативні документи	1. Конституція України : станом на 1 верес. 2016 р. / Верховна Рада України. Харків : Право, 2016. 82 с. 2. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2164. Урядовий кур'єр. 2017. 9 листоп.
Стандарти	1. ДСТУ ISO 9001: 2001. Системи управління якістю. [Чинний від 2001-06-27]. Київ, 2001. 24 с. (Інформація та документація). СОУ–05.01-37-385:2006. Вода рибогосподарських підприємств. Загальні вимоги та норми. Київ : Міністерство аграрної політики України, 2006. 15 с. (Стандарт Мінагрополітики України)
Каталоги	1. Університетська книга [Текст] : осінь, 2003 : [каталог]. [Суми : Унів. кн., 2003]. 11 с. 2. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну [Текст] / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.
Бібліографічні покажчики	1. Куц О. С. Бібліографічний покажчик та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році [Текст] / О. Куц, О. Вацеба. Львів : Укр. технології, 2007. 74 с. 2. Систематизований покажчик матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997-2005 роки [Текст] / [уклад. : Кириць

Характеристика джерела	Приклад оформлення
	Б. О., Потлань О. С]. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. 11 с. (Сер. "Бібліографічні довідники" ; вип. 2).
Дисертації	1. Масленников Є.І. Забезпечення системи управління фінансовою стійкістю промислового підприємства: теорія і методологія : дис. ... д-ра економічних наук : 08.00.04 / Київ, 2015. 438 с.
Автореферати дисертацій	1. Романчук Л. Д. Оцінка джерел надходження радіонуклідів до організму мешканців сільських територій Полісся України : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра с.-г. наук : 03.00.16. Житомир, 2011. 40 с.

ВІДГУК КЕРІВНИКА НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»
здобувачки заочної форми навчання спеціальності 073 Менеджмент
Фортунська Ольга Миколаївна

Тема кваліфікаційної роботи: «Брендинг як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту».

1. Якість роботи та її практичне значення

Кваліфікаційна робота виконана на високому професійному рівні та відповідає вимогам, що пред'являються до кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр». Під час написання роботи, автор використав сучасну нормативну базу та відповідний теоретичний матеріал. Кваліфікаційна робота має важливе практичне значення для розв'язання питань щодо забезпечення системи управління на підприємстві. Дані аналітичної частини роботи можуть бути використані керівниками структурних сегментів суб'єктів господарювання.

2. Основні висновки та пропозиції

Результативна частина свідчить про якісно проведене аналітичне дослідження ефективності управлінської діяльності на підприємстві та глибоке вивчення питань наукового дослідження. Особливої уваги заслуговує розділ кваліфікаційної роботи, присвячений удосконаленню питанням системи управління у суб'єкта господарювання.

3. Як проявила себе здобувачка при написанні кваліфікаційної роботи

При написанні кваліфікаційної роботи здобувачка показала високий рівень теоретичних знань з питань управлінського аналізу, менеджменту, маркетингу, економіки підприємства, стратегічного управління, маркетингу, а також неординарність при розв'язанні практичних питань щодо забезпечення системи управління на підприємстві.

Автор **Фортунська Ольга Миколаївна** заслуговує присвоєння кваліфікації бакалавра зі спеціальності 073 «Менеджмент».

Науковий керівник,
доктор економічних наук,
професор

Євген МАСЛЕННІКОВ

ЛИСТ - ВІДГУК ВІД СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ (ПРИКЛАД)**ЛИСТ - ВІДГУК**

**на кваліфікаційну роботу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
здобувача(ки) _____ курсу _____ форми навчання
спеціальності 073 «Менеджмент»
економіко-правового факультету
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова**

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему: _____

Актуальність теми _____

Якість проведеного практичного аналізу проблеми _____

Практична цінність висновків і рекомендацій _____

Наявність недоліків _____

Відношення здобувач до процесу написання кваліфікаційної роботи (характеристика ділових
якостей, виявлених під час проходження виробничої практики) _____

Загальний висновок і оцінка кваліфікаційної роботи _____

Робота _____ практичну спрямованість, здобувач - _____
має (не має)

підготувався _____ до самостійної роботи на практиці.
добре (задовільно, незадовільно)

Кваліфікаційна робота заслуговує оцінки _____.
(відмінно, добре, задовільно, незадовільно)

(посада)

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Печатка

“ _____ ” _____ 20 __ р.

РЕЦЕНЗІЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»
здобувачки заочної форми навчання спеціальності 073 Менеджмент
Фортунської Ольги Миколаївни

Тема кваліфікаційної роботи: «Брендинг як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту».

Постійні трансформаційні процеси, у яких перебуває національна економіка України, вимагають пошуку та формування сучасної концептуальної підтримки системи управління суб'єктами господарювання. Зміна векторів стратегічного розвитку національної економіки визначила, відповідно, сучасні орієнтири в діяльності суб'єктів господарювання, які зумовлюють необхідність розвитку теорії та методики управління брендингом з використанням сучасного аналітичного інструментарію. Тому слід вважати, що кваліфікаційна робота виконана на актуальну тему.

Скорочений відгук кваліфікаційної роботи: У першому розділі досліджено теоретична основа брендингу як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту. У другому розділі проведено аналітичне дослідження ефективності управлінської діяльності на підприємстві. Удосконалення моделей формування та розвитку бренду в умовах глобальних викликів розглянуто у третьому розділі.

Форми та методи, які застосовуються при визначенні та обробці даних кваліфікаційної роботи: теоретичною та методологічною основою дослідження стали роботи сучасних українських та закордонних вчених в галузі економічної теорії, психології управління, менеджменту, маркетингу, економіки підприємства, податкової системи, економічного та управлінського аналізу. При рішенні конкретних задач використовувалися наступні методи та підходи: системний підхід до проблеми дослідження аналітичного забезпечення системи управління; методи економічного та статистичного аналізу – при дослідженні ефективності управлінської діяльності у суб'єкта господарювання; структурний та програмно-цільовий підхід – при розробці системи удосконалення теми дослідження.

Які ідеї, новації, пропозиції, вносить здобувач, як їх обґрунтовує управлінський економічний ефект цих пропозицій: обґрунтуванні напрями удосконалення бренд-менеджменту; розроблено моделі брендингу для суб'єкта господарювання на основі інтегрованого підходу.

Недоліки кваліфікаційної роботи: Недостатньо уваги приділено аналізу результатів діяльності суб'єкта господарювання. Проте, ці зауваження та пропозиції не знижують загального високого рівня кваліфікаційної роботи.

Якість оформлення кваліфікаційної роботи та її відповідність пред'явленим вимогам: кваліфікаційна робота відповідає вимогам ДСТУ 3008-2015 «Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлення» та методичним вказівкам до виконання кваліфікаційної роботи здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» економіко-правового факультету ОНУ імені І.І. Мечникова.

Як проявив себе здобувачка при написанні кваліфікаційної роботи: При написанні кваліфікаційної роботи здобувачка показала високий рівень теоретичних знань з менеджменту, маркетингу, економіки підприємства, управлінського аналізу та психології управління.

Загальні висновки, наскільки підготувався здобувачка до самостійної роботи: Надана кваліфікаційна робота виконана на високому рівні, має завершений характер, певну новизну та практичну цінність запропонованих методичних розробок.

Всі пропозиції в кваліфікаційній роботі обґрунтовані, відповідають чинним нормативно-правовим актам, мають завершений характер та практичну цінність.

Автор **Фортунська Ольга Миколаївна** заслугоує присвоєння кваліфікації бакалавр зі спеціальності 073 «Менеджмент».

Оцінка кваліфікаційної роботи за чотирьохбальною системою: При відповідному захисті кваліфікаційної роботи, заслугоує найвищу оцінку – відмінно.

Рецензент

доктор економічних наук, доцент,
професор кафедри маркетингу, менеджменту,
публічного управління
та адміністрування
Державний університет інтелектуальних
технологій і зв'язку

Олена СТАНІСЛАВИК

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА
ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ІННОВАЦІЙ**

РОЗДАТКОВИЙ МАТЕРІАЛ

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

**на тему «Брендинг як форма підвищення лояльності споживачів в системі
менеджменту»**

Виконала: здобувачка заочної форми навчання
спеціальності 073 Менеджмент
Освітня програма «Менеджмент»
Фортунська Ольга Миколаївна

Керівник: д.е.н., проф. Масленніков Є. І. _____
Рецензент: д.е.н., доц. Станіславик О.В.

ПРЕЗЕНТАЦІЯ (ПРИКЛАД)**Слайд 1. Титульний лист**

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Економіко-правовий факультет
Кафедра менеджменту та інновацій

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему «Брендинг як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту»

Виконала: здобувачка заочної форми навчання
спеціальності 073 Менеджмент
Освітня програма «Менеджмент»
Фортунська Ольга Миколаївна

Керівник: д.е.н., проф. Масленніков Є. І. _____
Рецензент: д.е.н., доц. Станіславик О.В.

Слайд 2. Актуальність теми дослідження

Слайд 3. Мета та завдання дослідження

Мета роботи: _____

Завдання роботи:

Слайд 4. Об'єкт та предмет дослідження

Об'єкт та предмет дослідження: _____

Наукова гіпотеза та дослідницьке питання: _____

Продовження Додатку II

Слайди 5 - 8. Основні результати дослідження: висновки

Підсумовуючи висновки, що були надані у кваліфікаційній роботі, можна зробити декілька загальних висновків, а саме: _____

Слайди 9 - 12. Основні результати дослідження: пропозиції

Підсумовуючи пропозиції, що були надані у кваліфікаційній роботі, можна зробити декілька загальних пропозицій, а саме: _____

Слайд 13.

Доклад закінчений! Дякую за увагу!

ЗАЯВА

на повторну перевірку роботи на плагіат

Я, _____

(ПІБ повністю) студент (аспірант, докторант, викладач)

(назва факультету або іншого структурного підрозділу)_____
(код та назва спеціальності)_____
(курс та форма навчання)_____
(здобувач ОС, освітньо-наукового ступеня)_____
(назва роботи)

У зв'язку з незадовільною оригінальністю моєї роботи, яку виявила попередня перевірка на плагіат, мною була виконана доробка тексту, та внесені зміни до рукопису, відповідно до п. 4.7, Положення «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова».

Передаю виправлену роботу до Сектору моніторингу плагіату **на повторну перевірку**.

Я поінформований (-на), що результати перевірки є остаточними і передаються науковому керівнику.

Дата _____

Підпис здобувача _____

Підпис наукового керівника _____

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання письмової роботи

Я, **Фортунська Ольга Миколаївна**, здобувачка економіко-правового факультету, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 073 Менеджмент, 5 курсу, зочної форми навчання, заявляю, що моя письмова робота на тему **«Брендинг як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту»** виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел мають відповідні посилення.

Я ознайоmlена з чинним положенням «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І.Мечникова», згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску письмової роботи до захисту та застосування відповідних заходів

Дата

Підпис

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
СЕКТОР МОНІТОРИНГУ ПЛАГІАТУ

Довідка

Видана Фортунській Ользі Миколаївні (Економіко-правовий факультет; Кафедра менеджменту та інновацій; спеціальність – 073 Менеджмент) в тому, що дипломна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» «Брендинг як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту» була перевірена *автоматизованим сервісом пошуку плагіату Unicheck.*

Отримано наступні результати:

оригінальність – 77,5%

схожість – 22,5%

дата 12.05.2023р

Додаток Ф

Науковому керівнику
д.е.н., проф. Масленнікову
Євгену Івановичу
Здобувачки освітнього ступеня-
бакалавр спеціальності 073
Менеджмент
Фортунської Ольги Миколаївни

Узгоджую
(Підпис)

ЗАЯВА

Цим я підтверджую, що була поінформована про правила функціонування системи виявлення збігів/ідентичності/схожості щодо перевірки на ознаки плагіату. Тому заявляю, що згодна на обробку моєї роботи.

Крім цього, заявляю, що подана для перевірки електронна версія моєї роботи співпадає (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

(повне найменування вищого навчального закладу)

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Направляється здобувачка **Фортунська Ольга Миколаївна** до захисту кваліфікаційної роботи
за спеціальністю 073 Менеджмент
на тему: **«Брендинг як форма підвищення лояльності споживачів в системі менеджменту»**
«Branding as a form of increasing consumer loyalty in the management system»
Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Декан факультету _____ Людмила ТОКАРЧУК

Довідка про успішність

Фортунська Ольга Миколаївна за період навчання на економіко-правовому факультеті повністю виконала навчальний план за спеціальністю 073 «Менеджмент» з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно %, добре %, задовільно %;
шкалою ЕСТ8: А %; В %; С %; D %; E %.

Секретар факультету _____ Світлана КОЗЛОВА

Висновок керівника кваліфікаційної роботи

При написанні кваліфікаційної роботи здобувачка показала високий рівень теоретичних знань з питань управлінського аналізу, менеджменту, маркетингу, економіки підприємства, а також неординарність при розв'язанні практичних питань щодо забезпечення системи управління суб'єкта господарювання.

Автор Фортунська Ольга Миколаївна заслуговує присвоєння кваліфікації бакалавра зі спеціальності 073 «Менеджмент». Кваліфікаційна робота виконана на високому професійному рівні та відповідає вимогам, що пред'являються до кваліфікаційних робіт. Під час написання роботи, автор використала сучасну нормативну базу та відповідний теоретичний матеріал. Кваліфікаційна робота має важливе практичне значення для розв'язання питань щодо забезпечення системи управління підприємством. Дані аналітичної частини роботи можуть бути використані керівниками структурних сегментів

суб'єктів господарювання.

Результативна частина свідчить про якісно проведене аналітичне дослідження ефективності управлінської діяльності на підприємстві та глибоке вивчення питань наукового дослідження. Особливої уваги заслуговує розділ кваліфікаційної роботи, присвячений удосконаленню сегментним питанням системи управління підприємством.

_____ д.е.н., проф. Євген МАСЛЕННИКОВ

« ____ » _____ 2023 року

Висновок кафедри про кваліфікаційну роботу

Кваліфікаційна робота розглянута. Здобувачка Фортунська Ольга Миколаївна заслуговує присвоєння кваліфікації бакалавра зі спеціальності 073 «Менеджмент». допускається до захисту даної роботи в екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри менеджменту та інновацій _____ проф. Едуард КУЗНЄЦОВ
« ____ » _____ 2023 року

ГЛОСАРІЙ

Автор – здобувач, творчою працею якого представлена кваліфікаційна робота.

Академічна доброчесність – сукупність етичних принципів та визначених законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та іншими законами України правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та / або інноваційної діяльності, що здійснюється на засадах свободи слова і творчості, безперешкодного поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень, а також використання відповідних результатів. Академічна свобода реалізується з урахуванням обмежень, встановлених законом.

Академічний плагіат – оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Академічний текст – авторський твір наукового, науково-технічного та навчального характеру у формі дисертації, кваліфікаційної роботи, наукового видання, наукової статті, звіту у сфері наукової і науково-технічної діяльності, депонованої наукової роботи, підручника, навчального посібника, інших науково- та навчально-методичних праць.

Етика академічних відносин – сукупність установлених і визнаних освітньою та науковою спільнотами правил моралі здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників.

Звіт подібності – документ, що містить інформацію про текстові запозичення, знайдені в аналізованому документі/творі/роботі, та джерела таких запозичень, який генерується автоматично системою виявлення збігів/ідентичності/схожості на основі порівняння авторського тексту із базами внутрішньої бібліотеки системи, базою академічних текстів Університету, відкритими інтернет-джерелами.

Здобувач вищої освіти – особа, яка навчається у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Кваліфікаційна робота – навчально-наукова робота, яка може передбачатися на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Форми

кваліфікаційної роботи включають: дипломну роботу (проект), дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо.

Науковий результат – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень чи аналітичної (аналітико-синтетичної) обробки та систематизації відомих наукових фактів, тверджень та результатів, зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акта, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову.

Оприлюднення (розкриття публіці) твору – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII).

Система виявлення збігів/ідентичності/схожості – це програмно-апаратний комплекс для порівняльного аналізу текстових документів на предмет наявності збігів/ідентичності/схожості порівняно із текстами, що розміщені в інтернеті, репозитаріях, базах даних та ін.

Твір – інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (осіб), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб- сайті університету (монографія, посібник, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації, дипломна робота тощо).

Унікальність твору (роботи, матеріалу) – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального об'єму матеріалу.

Цитата – порівняно короткий уривок з наукового, літературного чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб- сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Різновиди плагіату:

- видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного

оформлення цитування;

- представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування;

- парафраза – переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет);

- компіляція – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень міжскопійованими частинами тексту.

- підтасовування, фальсифікація пунктів бібліографії, посилання на джерела, які не використовувалися в роботі.

- несанкціонований переклад і подання перекладеного тексту як свого власного без посилання на першоджерело;

- оприлюднення твору під псевдонімом особи, яка не є автором цього твору;

- видання під своїм ім'ям твору, створеного в співавторстві з іншими особами, без зазначення їхніх прізвищ.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;

- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

- **фабрикація** – вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

МОВНІ КЛІШЕ

Проблема ... перебуває у центрі уваги ...
 Заслуговує на особливу увагу ...
 Посідає важливе місце ...
 Є актуальною ...
 Належить до найактуальніших ...
 Є мало розробленою, недослідженою ...
 Є дискусійною, недостатньо розробленою ...
 Важливо ... дослідити ... описати ... узагальнити ... вивчити ... пояснити ...
 систематизувати ... класифікувати ... підсумувати... проаналізувати ...
 з'ясувати ... розробити ... простежити ... виявити ...
 Прийнято вважати, що ...
 Загальновідомо, що ...
 Згідно з точкою зору ...
 На думку ...
 Як вважає ...
 Слушно вважає ...
 Існуючі точки зору з цього питання можна класифікувати таким чином ...
 Дослідженням цієї проблеми займалися ...
 Цих поглядів дотримуються ...
 Однією з найважливіших особливостей ...
 Матеріали здійсненого дослідження дозволяють згрупувати (класифікувати,
 узагальнити, уточнити, конкретизувати) ...
 Є серйозні розбіжності в поглядах на
 Автор припускається, на наш погляд, помилкових тверджень ...
 Є дискусійним питання ...
 Сумніви викликають наведені дані ...
 Не можна погодитись
 Автор, на наш погляд, помиляється стосовно ...
 Припустимо, що ...
 Доречно проаналізувати ситуацію, припустивши, що ...
 Таким чином, проведене дослідження (аналіз) підтверджує, що ...
 Отже, є підстави зробити такий висновок, що
 Як підсумок, зазначимо, що ...
 Дані здійсненого аналізу дозволяють зробити висновок про ...
 Сформулюємо основні висновки та рекомендації

ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКИЙ ПОДАЄТЬСЯ ДО ЗАХИСТУ

Кваліфікаційна робота підписана здобувачем та керівником.

На обкладинку кваліфікаційної роботи (в кінці роботи) з внутрішнього боку наклеюється білий поштовий конверт (формату А-5), у який потрібно вкласти наступні документи:

- завдання на кваліфікаційну роботу здобувача (**Додаток Б**);
- відгук керівника (**Додаток К**);
- рецензію (**Додаток М**);
- лист – відгук від суб'єкта господарювання (за наявності) (**Додаток Л**);
- довідка про впровадження результатів кваліфікаційної роботи в практику діяльності суб'єкта господарювання (за наявності);
- подання голові Екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної роботи (**Додаток Х**);
- диск (CD-R або DVD-R) із повним текстом кваліфікаційної роботи з додатками;
- довідку з бібліотеки ОНУ імені І. І. Мечникова про перевірку кваліфікаційної роботи на академічний плагіат (**Додаток У**).

Навчальне видання

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

Електронні методичні вказівки
щодо виконання кваліфікаційної роботи бакалавра
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми «Менеджмент»
спеціальності 073 «Менеджмент»
галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Електронне практичне видання

Укладачі:

**Ненно Ірина Михайлівна
Кузнєцов Едуард Анатолійович
Масленніков Євген Іванович
Грінченко Юрій Леонідович
Робул Юрій Володимирович
Радченко Олександр Петрович**

В авторській редакції

Затвердж. авт. 24.04.2023. Шрифт Times New Roman.
Системні вимоги: операційна система сумісна з програмним забезпеченням
для читання файлів формату PDF.
Обсяг 9,7 МБ. Зам. № 0012023.

Видавець і виготовлювач
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4215 від 22.11.2011 р. 65082,
м. Одеса, вул. Єлісаветинська, 12, Україна
Тел.: (048) 723 28 39, e-mail: druk@onu.edu.ua